

Europa lobbylandschap: Bureau Brussel – Unie van Waterschappen

In de DWA visie staat beschreven dat Europa een grotere rol krijgt in relatie tot het internationale werk van de waterschappen. De drie ambities met betrekking tot Europa zijn:

1. DWA draagt inhoudelijk vanuit de wetenschapspraktijk bij aan het lobbywerk van Bureau Brussel.
2. DWA speelt een actieve rol in kennisuitwisseling en -ontwikkeling in Europa.
3. DWA gaat samenwerking aan met individuele Europese partnerorganisaties.

Deze notitie poogt daarom meer inzicht te bieden in de actoren waar de lobby van de Dutch Water Authorities in Brussel zich op richt. Verder schetst de notitie een beeld van de lobbyactiviteiten. Als laatste bevat de notitie ook suggesties voor kennisdeling en ondersteuning van de EU lobby.

1. EU instellingen

EU besluitvorming komt tot stand door een complex samenspel van de drie Europese instellingen: Europese Commissie, Raad en Europees Parlement. Bureau Brussel behartigt met een actieve lobby de belangen van en namens de waterschappen in dit proces. De notitie sluit af met suggesties voor meer inzet van waterschappers binnen EU koepels en ideeën voor versterkte kennisdeling.

Raad:

De Permanente Vertegenwoordiging (PV) van Nederland bij de Europese Unie is de vooruitgeschoven post van ministeries in Brussel. De diplomaten van de PV vertegenwoordigen Nederland in Raadswerkgroepen die de Ministerraden voorbereiden. De Nederlandse positie en inzet in deze raden wordt bepaald in Den Haag. Beïnvloeding van deze positie verloopt vanuit het Uniebureau via de contacten met ministeries en de lobby richting de Tweede Kamer. In Brussel staan de EU lobbyisten als vertegenwoordigers van de waterschappen als zogenaamd 'mededepartement', in nauw contact met medewerkers van de PV. Niet om de Nederlandse inzet alsnog te wijzigen, maar vooral om de impact en positie van de waterschappen goed op het netvlies te brengen en houden. Aangezien de ministers in de Raad samen met het Europees Parlement de wetgeving bepalen is het belangrijk om goed aangesloten en geïnformeerd te zijn van het besluitvormingsproces in de Raad.

Europees Parlement:

Het Europees Parlement heeft op veel terreinen, waaronder milieu, klimaat en landbouw, medezeggenschap over EU wetgeving. Nederland heeft 29 Europarlementariërs in het Europees Parlement. Ook al zitten de Europarlementariërs (MEP's) in Europese fracties, de beïnvloeding en lobby verloopt nog steeds vooral via nationale lijnen. Bureau Brussel voorziet daarom vooral de Nederlandse MEP's van stemadviezen, amenderingsuggesties en positon papers. Ook kunnen MEPs schriftelijke en mondelingen vragen stellen aan de Europese Commissie om evt. problemen met wetgeving aan te kaarten. Verder worden MEP's uitgenodigd voor werkbezoeken en bijeenkomsten van de Unie van Waterschappen. Één keer paar jaar organiseert Bureau Brussel in Straatsburg het waterdiner, voor Nederlandse MEPS. Tijdens dit diner wordt door de directeurs van Vewin en de Unie, maar ook bestuurders van beide organisaties, in een informele setting met de MEP's gediscussieerd over actuele thema's en wetgevende dossiers. Contact met MEP's verloopt te allen tijde via Bureau Brussel. Dit om een coherent geluid van de Nederlandse waterschappen te waarborgen.

Europese Commissie:

De Europese Commissie is 'hoedster der verdragen' en ziet toe of de lidstaten de wetgeving goed implementeren en naleven. Daarnaast evalueert de Commissie bestaande wetgeving en kan zij bepalen of wetgeving moet worden herzien of dat er nieuwe wetgeving moet komen. De Commissie

schrijft de wetsvoorstellen, vervolgens bepalen het EP en de Raad hun positie op deze voorstellen. Daarna zullen EP en Raad met elkaar moeten onderhandelen om tot een akkoord te komen. De Europese Commissie is bij het hele besluitvormingsproces betrokken. Dit om haar oorspronkelijke voorstel te verdedigen, om de onderhandelingen inhoudelijk te ondersteunen, of om op te treden als dat nodig is. Agendasetting en het bepalen van de Europese koers is ook een belangrijke rol van de Europese Commissie. Bureau Brussel behartigt de belangen bij de Commissie in de voorbereiding van relevante nieuwe wetgeving. Daarnaast brengt zij problemen met bestaande wetgeving onder de aandacht bij de Commissie. Voor de beïnvloeding van de Commissie worden veel verschillende instrumenten gebruikt, zoals reageren op expert consultaties, werkbezoeken, gesprekken met Commissieambtenaren en het deelnemen aan stakeholdersessies.

2. EU koepelorganisaties

De Unie van waterschappen is lid van verschillende Europese koepelorganisaties. Deze organisaties hebben verschillende functies. Zo fungeren deze koepels als belangrijk instrument voor contact en samenwerking met de Europese Commissie. De Commissie werkt graag samen met koepels omdat zij dan direct een overzicht kan verkrijgen van de impact van wetgeving op verschillende landen en sectoren. Ook spaart de Europese Commissie hiermee tijd. De position papers en informatiedocumenten van Europese koepels zijn een belangrijk instrument voor beïnvloeding van Europese wetgeving. Daarom is het belangrijk om als onderdeel van de EU lobby te investeren in de positiebepaling binnen EU waterkoepels. Verder bieden EU koepelorganisaties ook een goed platform voor kennisontwikkeling en kennisdeling. Hieronder een beeld van de verschillende koepelorganisaties waar de Unie van Waterschappen lid van is:

EurEau - EU koepelorganisatie voor de nationale afvalwaterbeheerders en drinkwaterkoepels. Met een secretariaat van 5 medewerkers is het veel bescheidener dan koepels van de chemische en farmaceutische industrie, maar qua output en bereik toch enorm invloedrijk. De EurEau website bevat veel achtergrondinformatie en position papers over EU wetgevingsdossiers en is ook nuttig voor waterschappen om een beter begrip te krijgen van actuele wetgevingsontwikkelingen en de positionering van de Europese watersector. Uniebestuurder Luzette Kroon neemt namens de Unie van Waterschappen én Vewin plaats in de General Assembly, het hoogste orgaan van EurEau. Verder nemen vertegenwoordigers van Bureau Brussel en de Unie van Waterschappen actief deel aan commissievergaderingen van EurEau. Zo is Michael Bentvelsen van het Unie van Waterschappen kantoor in Den Haag de voorzitter van de afvalwatercommissie van EurEau en zal Dieter Staat tot volgend jaar juni covoorzitter zijn van de EurEau commissie voor juridische en financiële zaken. Bureau Brussel neemt actief deel aan het maandelijkse Water Lobby Group (WLG) overleg waarin zij samen met andere EurEau lobbyisten overleggen met het EurEau secretariaat. Om kennisdeling onder de leden van EurEau te delen zet EurEau momenteel een innovatieplatform op. Nu in het begin richt deze besloten online discussie omgeving zich op het thema klimaatverandering en de impact op afvalwaterzuivering en drinkwaterbereiding. Vanuit de Unie van Waterschappen wordt een proces in gang gezet om experts van de waterschappen hierbij te betrekken. Op 25 november wordt voor betrokkenen van het innovatieplatform een discussiebijeenkomst georganiseerd over de aanpak van lachgas en methaan bij rioolwaterzuivering. Ook de Unie van Waterschappen zal hiervoor een spreker aanleveren.

Website: [EurEau - Water matters, the views of Europe's water sector](#)

De European Water Association (EWA)

EWA is een EU koepel voor verbeterd waterbeheer met een brede achterban, waaronder waterbedrijven, onderzoekers en leveranciers voor de watersector. Het secretariaat is ondergebracht

bij de Duitse waterkoepel DWA in Duitsland. EWA organiseert bijeenkomsten en Webinars gericht op de implementatie van EU waterwetgeving en agendering van EU ontwikkelingen. Bureau Brussel gaat naar het jaarlijkse congres en ondersteunt bij de inhoudelijke voorbereiding. Ook participeert Bureau Brussel in de EWA European Policy Committee, vergelijkbaar met de WLG van EurEau. EWA biedt in aanvulling op EurEau een extra platform naar de EU instellingen en heeft daarnaast ook een belangrijke netwerkfunctie. In het verleden hebben ook waterschappers opgetreden als spreker tijdens het EWA jaarcongres.

Website: [Home - EWA \(ewa-online.eu\)](http://ewa-online.eu)

Water Europe

Deze EU waterinnovatiekoepel pleit voor EU projecten voor waterinnovatie en richt zich in Brussel met name op de Europese Commissie. Verder biedt zij een platform voor haar leden om kennis en innovaties uit te wisselen. Daarnaast worden er ook gezamenlijke EU projectaanvragen ingediend. Grote bedrijven, zoals Grundfos, Veolia, Microsoft en Xylem, hebben het meeste invloed op de koers van Water Europe. Daarnaast zijn veel onderzoeksinstituten en waterbedrijven ook lid. Water Europe verzorgt meerdere grote bijeenkomsten per jaar. *En marge* van deze bijeenkomsten worden ook werkgroepen georganiseerd om in te zoomen op deelonderwerpen, zoals circulaire economie en digitalisering.

Website: [Water Europe – A Common Vision for a Water-Smart Society](#)

Services of General Interest Europe (SGI Europe)

Deze koepel behartigt de belangen van Services of General Interest (publieke dienstverleners). Bureau Brussel is hier actief in de water taskforce en de Environment taskforce, waarin zij een voortrekkersrol vervullen. Ook zijn zij actief in de Public Services Board. Hier komen meer brede thema's aan bod, zoals aanbesteden. SGI Europe is vaak erg nuttig om de impact op publieke dienstverleners extra onder de aandacht te brengen. Hierin heeft de koepel een nuttige toegevoegde waarde naast EurEau. Vewin Directeur Hans de Groene is vicevoorzitter van de SGI Europe Water Taskforce.

Website: [SGI Europe](#)

EUWMA

Dit is de Europese Waterschapskoepel, waarvan de Unie van Waterschappen het secretariaat voert. Unie-directeur Meindert Smallegen is Secretaris Generaal en Dieter Staat, ondersteunt hem hierin. Luzette Kroon is namens het Uniebestuur lid van de Nederlandse delegatie binnen EUWMA. Ook in andere landen in Europa zijn waterbeheersorganisaties actief die publieke taken hebben zoals, waterbeschikbaarheid garanderen en bescherming tegen overstromingen. Deze organisaties hebben niet dezelfde schaal en financiële slagkracht die de Nederlandse waterschappen bezitten. Wel hebben ze vaak vergelijkbare problemen en daar kunnen Nederlandse waterschappen van buitenlandse waterbeheerspraktijken leren. EUWMA komt 2 maal per jaar bij elkaar onder een roterend voorzitterschap. Afgelopen jaar is onder Nederlands voorzitterschap het belang van klimaatadaptatie hoog op de EUWMA agenda gezet. Vlaanderen is momenteel voorzitter en heeft als voorzitterschapsthema gekozen voor verzilting. Andere EUWMA leden zijn de nationale waterschapskoepels uit het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk, Spanje, Italië, Portugal, Hongarije en Roemenië. Hoofddoel van EUWMA is het uitwisselen van ervaringen rond waterbeheer en de implementatie van EU waterwetgeving. Daarnaast biedt EUWMA een goed platform om namens EUWMA te schakelen met de Europese Commissie. Dieter Staat neemt bijvoorbeeld onder de vlag van EUWMA deel aan overleggen tussen de lidstaten, stakeholders en de Europese Commissie over de implementatie van de Kaderrichtlijn Water.

Website: [EUWMA](#)

3. Suggesties voor kennisdeling en ondersteuning van de EU lobby

- *EurEau*: experts van de waterschappen betrekken bij de verdere uitrol van het innovatie platform.
- *SIG Europe*: Een ambtenaar van een waterschap afvaardigen om deel te nemen aan de SIG water taskforce vergaderingen, 3 keer per jaar. Liefst een waterkwaliteitsexpert/strategisch adviseur.
- *Water Europe*: Waterschappers namens de Unie laten aanschuiven bij Water Europe werkgroepen en bijeenkomsten.
- *EUWMA*: voorbeelden van verzilting bij waterschappen ophalen en oplossingen in kaart brengen om te delen met de waterschappen. Vervolgens ook voorbeelden van andere EUWMA landen delen met waterschappen.
- Evenementen en bijeenkomsten van EU instellingen en koepels melden in de nieuwsbrief van de Unie van Waterschappen.